

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 4C/81/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1724203969
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Daxner
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2025:1724203969.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Pezinok so sídlom v Pezinku rozhodol samosudkyňou JUDr. Ingrid Daxner v spore žalobcu: Železničná spoločnosť Slovensko a. s., so sídlom Rožňavská 1, Bratislava, IČO: 359 149 39, proti žalovanému: A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom Senec, o zaplatenie 54,80 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 54,80 eur so 6,25% úrokom z omeškania ročne od 22.12.2023 do zaplatenia, na bankový účet žalobcu, vedený v C. C. D., IBAN C. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XXXXXXXX, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd priznáva žalobcovi 100% nárok na náhradu trov konania o výške ktorého nároku rozhodne súd samostatným uznesením, vydaným súdnym úradníkom, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 13.11.2024, doručenou súdu dňa 13.11.2024, sa žalobca domáhal, aby súd platobným rozkazom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 54,80 eur /cestovné 4,80 eur a sankcia za porušenie Prepravného poriadku žalobcu 50,- eur/, príslušenstvo /6,5% úrok z omeškania ročne zo sumy 54,80 eur od 22.12.2023 do zaplatenia/ na tom skutkovom základe, že žalovaný dňa 21.12.2023 využil službu, poskytovanú žalobcom a to prepravu osôb na železničných dráhach nastúpením do vlaku žalobcu EC173, napriek vedomosti, že preprava je spoplatnená v zmysle Cenníka žalobcu a Prepravného poriadku, bez riadneho zakúpenia si platného cestovného dokladu, bez ktorého cestoval na trati Kúty Gr. – Bratislava hl. stanica. Žalovaný cestu vlakovému personálu vopred neohlásil a pri kontrole cestovných dokladov na výzvu vlakového personálu cestovné odmietol uhradiť. Žalovaného vyzval na úhradu dlhu predžalobnou výzvou zo dňa 3.1.2024. Žalovaný svoj záväzok nesplnil, dlžnú sumu neuhradil ani čiastočne, s plnením sa dostal do omeškania nasledujúci deň po porušení Prepravného poriadku, t.j. dňa 22.12.2023, preto si v konaní uplatňuje zaplatenie aj zákonných úrokov z omeškania vo výške 6,25% ročne od 22.12.2023 do zaplatenia, všetko na bankový účet žalobcu a náhradu trov konania.

2. V návrhu /ďalej len „žaloba“/ žalobca označil za prostriedky procesného útoku: potvrdenie zo dňa 21.12.2023, Prepravný poriadok žalobcu, výzva na úhradu dlhu zo dňa 3.1.2024, podací hárok Slovenskej pošty a.s., ktoré k žalobe aj pripojil.

3. Žalovaný sa k žalobe, doručenej mu do vlastných rúk procesným postupom podľa § 116 ods. 2 C.s.p. dňom márneho uplynutia lehoty 15 dní od zverejnenia oznámenia o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a jeho webovej stránke dňa 7.3.2025, napriek výzve súdu nevyjadril, skutkové tvrdenia žalobcu, uvedené v žalobe, nepoprel.

4. Na pojednávaní dňa 10.7.2025 súd rozhodol podľa § 180 C.s.p. o konaní v neprítomnosti riadne predvolaného žalobcu, ktorý neúčast' ospravedlnil hospodárnosťou konania a žiadal vec prejednať a rozhodnúť v jeho neprítomnosti a v neprítomnosti riadne predvolaného žalovaného, ktorý neúčast' neospravedlnil a pojednávanie nežiadal odročiť z dôležitých dôvodov, vo veci vykonal dokazovanie

oboznámením listinných dôkazov žalobcu, ako sú uvedené v bode 2. tohto odôvodnenia, na základe ktorých mal, pri procesnej pasivite žalovaného, za preukázaný skutkový stav, zhodne s tvrdením žalobcu v žalobe.

5. Podľa § 1 ods. 2 Obč. zák. občiansky zákonník upravuje majetkové vzťahy fyzických a právnických osôb, majetkové vzťahy medzi týmito osobami a štátom, ako aj vzťahy vyplývajúce z práva na ochranu osôb, pokiaľ tieto občiansko-právne vzťahy neupravujú iné zákony.

6. Podľa § 488 Obč. zák. záväzkovo-právnym vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie /pohľadávka/ od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

7. Podľa § 760 ods. 1 Občianskeho zákonníka /ďalej len „Obč. zák.“/, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

8. Podľa § 772 Obč. zák. podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify. V rámci tejto úpravy môžu prepravné poriadky tiež prevziať ustanovenia platné v medzinárodnej preprave pre vnútroštátnu prepravu; zodpovednosť za škodu na zdraví ustanovená týmto zákonom nesmie byť obmedzená.

9. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov dopravcom na účely tohto zákona je dráhový podnik, ktorý vo verejnej osobnej doprave uzatvára s cestujúcim zmluvu o preprave osôb a v nákladnej doprave uzatvára s odosielateľom zmluvu o preprave nákladu (ďalej aj zmluva o preprave).

10. Podľa § 6 ods. 2 Zákona NR SR č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach dopravca poskytuje dopravné služby podľa všeobecných prepravných podmienok (ďalej len "prepravný poriadok") a ak ide o verejnú osobnú dopravu, aj podľa cestovného poriadku.

11. Podľa § 16 ods. 2, písm. b/ Zákona NR SR č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach dopravca je oprávnený zisťovať totožnosť cestujúcich na účely vymáhania cestovného a prirážky k základnému cestovnému, ktoré neboli zaplatené na mieste a na účely zisťovania nároku na zľavu základného cestovného.

12. Podľa § 16 ods. 4 písm. c/ Zákona NR SR č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, cestujúci je povinný preukázať sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z neho platným prepravným dokladom označeným osobám oprávneným kontrolovať prepravné doklady.

13. Podľa § 16 ods. 4 písm. d/ Zákona NR SR č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, cestujúci je povinný preukázať sa preukazom totožnosti označenej osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, ak sa počas prepravy nemôže preukázať platným prepravným dokladom a neuhradí cenu cestovného a prirážku k cestovnému na mieste.

14. Podľa § 8 ods. 5 Zákona NR SR č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

15. Podľa § 8 ods. 6 Zákona NR SR č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach, prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

16. Podľa článku A 4, bod A 4.2, písm. a) Prepravného poriadku Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s. (ďalej aj PP ZSSK) je cestujúci povinný dodržiavať ustanovenia PP ZSSK. Na tratiach so SVS mať vopred zakúpený cestovný lístok a v prípade prepravy, vykonávanej na základe nároku na zľavnené cestovné, mať pri sebe aj preukaz, na ktorý sa priznáva zľavnené cestovné a dodržiavať pokyny oznámené výveskami alebo oprávnenými zamestnancami dopravcu.

17. Podľa článku A 4, bod A 4.2, písm. c) PP ZSSK je cestujúci povinný zakúpiť si cestovný doklad pred uskutočnením prepravy podľa PP ZSSK na príslušný druh vlaku a vozňovú triedu (platí to aj pre cestujúcich v reštauračných vozňoch alebo stojacich na chodbe 1. vozňovej triedy), alebo vyzdvihnúť si cestovný lístok na bezplatnú prepravu.

18. Podľa článku A 4, bod A 4.2, písm. f) PP ZSSK je cestujúci povinný mať platné cestovné doklady a preukaz počas celej prepravy, ako aj bezprostredne pri vystúpení z vlaku. Na dodatočne predložené cestovné doklady a preukaz sa neprihliada.

19. Podľa článku A 4, bod A 4.2, písm. g) PP ZSSK je cestujúci povinný predložiť cestovné doklady a preukaz oprávnenému zamestnancovi dopravcu ku kontrole, v prípade potreby ich poskytnúť dopravcovi na výmenu za náhradný cestovný doklad, okrem BČK.

20. Podľa článku A 4, bod A 4.2, písm. k) PP ZSSK je cestujúci povinný zaplatiť cestovné a príslušnú sankciu podľa cenníka, ak sa pri kontrole vo vlaku nemôže preukázať platným cestovným dokladom, alebo poskytnúť osobné údaje potrebné na vymáhanie dlžných súm.

21. Podľa článku B 5 bodu B 5.2 PP ZSSK pri nehlásenej (vrátane nástupu v neobsadenej stanici) na tratiach ŽSR, okrem tratí so SVS, je cestujúci povinný zaplatiť cestovné z nástupnej stanice do cieľovej stanice a sankciu podľa cenníka.

22. Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení úč. od 1.1.2015, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Po vykonanom dokazovaní, súd žalobe vyhovel tak, že žalovaného zaviazal žalobcovi zaplatiť sumu 54,80 eur a úrok z omeškania z dlžnej sumy istiny vo výške požadovanej žalobcom /216 ods. 1 C.s.p./ 6,25% ročne, stanovenej vykonávacím predpisom /Nar. vlády SR č. 87/1995 Zb./ od požadovaného dňa 22.12.2023 do zaplatenia, vychádzajúc z toho, že skutkové tvrdenia žalobcu, o ktoré opieral uplatnený nárok, žalovaný výslovne nepoprel, napriek procesne účinne doručenej žalobe a procesnému poučeniu, vrátane výzvy na vyjadrenie k žalobe, v konaní bol procesne úplne nečinný /§ 151 ods. 1 C.s.p./.

Žalobca uniesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia, ktoré ho zaťažovalo, keď mal súd žalobcom za preukázané, že žalobca je zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I. pod obchodným menom Železničná spoločnosť Slovensko a.s. od 1.1.2005, jeho sídlom je Rožňavská 1, Bratislava a má pridelené IČO: 35 914 939. Do predmetu jeho činnosti patrí, okrem iného, aj prevádzkovanie dopravy na dráhe - celoštátne a regionálne dráhy (podľa verejne dostupného výpis žalobcu z obchodného registra), že žalovaný dňa 21.12.2023 využil službu poskytovanú žalobcom, a to prepravu osôb na železničných dráhach nastúpením do vlaku žalobcu č. EC 173, bez riadneho zakúpenia si platného cestovného dokladu, bez ktorého cestoval na trati Kúty –Bratislava hl. stanica, pričom svoju cestu vlakovému personálu vopred neohlásil a pri kontrole cestovných dokladov na výzvu vlakového personálu žalobcu cestovné odmietol uhradiť, ktoré skutočnosti vyplývajú z potvrdenia o porušení prepravného poriadku zo dňa 21.12.2023. Žalobca preukázal tvrdený nárok k žalobe pripojeným Prepravným poriadkom, účinným od 1.1.2023, ktorý má 5 častí. A) prepravné podmienky, B) tarifa, C) uplatnenie práv z prepravnej zmluvy, D) cenníky, E) záverečné ustanovenia, tiež výzvu listom zo dňa 3.1.2024 na úhradu dlhu v lehote do 7 dní.. Z podacieho hárku Slovenskej pošty a.s., pripojeného k žalobe, mal súd preukázané odoslanie žalobcom dňa 3.1.2024 zásielky do dispozičnej sféry žalovaného na adresu E. XXX, C., totožnú, ako bola zistená z dokladu totožnosti žalovaného pri kontrole cestovného dokladu. Preto bolo potrebné s poukazom na § 151 ods. 1 C.s.p. tieto skutkové tvrdenia žalobcu považovať za nesporné /vrátane otázky účinného doručenia písomnosti žalovanému/ a súd bol povinný z nich vychádzať.

25. „Už samotnými pojmi procesný útok a procesná obrana zákonodarca zdôrazňuje kontradiktórnosť procesného postavenia protistrán v sporovom konaní. Ust. § 149 až 154 C.s.p. predstavujú inštitucionálne prehĺbenie sporovosti konania upraveného v civilnom procesnom kódexe, pričom ich cieľom je prispieť k zefektívneniu, zrýchleniu a zhospodárneniu sporového konania. Právna úprava v ustanovení § 150 C.s.p. zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nespĺnenie je sankcionované rýchlou stratou sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia, týkajúce sa sporu. Porušenie povinnosti tvrdenia sa považuje za procesnú pasivitu strany sporu, ktorá má za následok procesnú sankciu vo forme buď nespornosti nepopretých skutkových tvrdení protistrany /§ 151 ods. 1 C.s.p./, alebo neúčinnosti nekvalifikovaného popretia skutkového tvrdenia protistrany /§ 151 ods. 2 C.s.p./.

Koncentrácia konania predstavuje efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania a tvorí jednotu s jedným z nosných princípov novej právnej úpravy sporového konania, a to s princípom arbitrárneho poriadku. Súd prvej inštancie v konaní pri posúdení skutkovej otázky je povinný v zmysle ustanovenia § 151 ods. 1 C.s.p. vychádzať z nesporných skutkových tvrdení, t. j. z tvrdení strany /žalobcu/, ktoré protistrana /žalovaný/ výslovne nepoprel a preto sa považujú za nesporné“ /uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6CoCsp/28/2020 zo dňa 31.3.2021/; súd o nich ďalej nevykonáva dokazovanie, pretože

nesporné skutočnosti sa v procese, v ktorom sa uplatňuje princíp formálnej pravdy, nedokazujú, nesporné skutkové tvrdenie si súd osvojuje ako zistený skutkový stav a vychádza z nich pri svojom rozhodnutí /uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8Cob/82/2021 zo dňa 28.4.2022/; ani v konaniach so slabšou stranou, t.j. v spotrebiteľských sporoch sa nepopiera princíp kontradiktórnosti ani povinnosť tvrdenia a dôkazného bremena, pričom ani ust. § 295 C.s.p. neumožňuje súdu popierať skutkové tvrdenia, ktoré spotrebiteľ nepoprel /uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41CoCsp/48/2021 zo dňa 23.2.2022/.

26. Pokiaľ žalovaný, súc úplne a riadne procesne poučený, sa k žalobe nevyjadril, skutkové tvrdenia žalobcu nepoprel, nesplnením procesnej povinnosti sa tak vystavil sankcii straty sporu, keďže súd prvej inštancie v zmysle § 151 ods. 1 C.s.p. musel vychádzať z tvrdení žalobcu, ako nesporných. Z hľadiska konceptu spravodlivého súdneho konania a princípu rovnosti zbraní žalovaný mal primeranú možnosť a príležitosť sa procesne brániť, uplatniť prostriedky procesnej obrany a túto možnosť bez ospravedlniteľného dôvodu nevyužil ani účasťou na nariadenom pojednávaní. K prípadnej otázke neplnenia zmluvných povinností žalovaným v rozsahu, označenom žalobcom v žalobe, k otázke počiatku omeškania žalovaného v zmysle žaloby, bez procesnej aktivity žalovaného, ktorý by poprel skutkové tvrdenia žalobcu v tomto smere, nebol súd oprávnený tieto poprieť a následne vyvodiť záver o nepreukázaní skutkových tvrdení žalobcom, vrátane omeškania žalovaného.

27. Lehota na splnenie uloženej povinnosti je tri dni odo dňa právoplatnosti rozsudku /§ 232 ods. 3 C.s.p./.

28. O náhrade trov konania vzhľadom na plný /100%/ úspech žalobcu súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p..

29. O výške tejto náhrady rozhodne vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí /§ 262 ods. 2 C.s.p./.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Pezinok.

Podľa § 127 C.s.p., ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p., v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak /§ 232 ods. 2 C.s.p./.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.